

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/103/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318201606
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8318201606.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom A.. N. XXX/XX, XXX XX S., o zaplatenie sumy 4 678,99 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 07.mája 2019, č.k. 10Csp/40/2018-209, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok vo výroku o povolení zaplatiť žalovanú sumu s príslušenstvom v mesačných splátkach, vo výroku ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a vo výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 09.04.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 4678,99 eur, nezaplateného úroku vo výške 143,23 eur, nezaplateného úroku z omeškania vo výške 2,57 eur, úroku 8,90 % ročne z nezaplatennej istiny 4678,99 eur od 23.02.2018, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 4678,99 eur, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 143,23 eur od 23.02.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 15.03.2017 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX - K. a na jej základe žalovanému poskytol peňažné prostriedky vo výške 5000 eur. Napriek výzve, žalovaný dlžnú sumu neuhradil. Ku dňu predčasného zosplatnenia výška pohľadávky žalobcu predstavovala sumu 4 884,79 eura a pozostávala z istiny vo výške 4 678,99 eura, s tým, že do dňa zosplatnenia uhradil žalovaný na istinu sumu vo výške 321,01 eura, nezaplateného úroku vo výške 143,23 eura pozostávajúceho z dohodnutého úroku v zmysle zmluvy, keď úroková sadzba bola vo výške 8,90 % p. a. a úrokov z omeškania vo výške 2,57 eura, keď každá omeškaná dlžná splátka bola odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. Žalovaný uzavretie úverovej zmluvy a poskytnutie úveru podľa tvrdenie žalobcu nerozporoval, požiadal o splatenie dlžnej sumy v splátkach. Žalovaný celkovo uhradil sumu 585,44 eura, z toho suma 264,43 eura bola započítaná na úroky, suma 321,01 eura na istinu a suma 0 eur na poistné. Žalovaný zároveň vo svojej výpovedi na pojednávaní žalobcom uplatnení nárok nerozporoval, zároveň finančnou sumou na úhradu celej dlžnej sumy jednorazovou úhradou nedisponoval. Bol ochotný dlžnú sumu uhradiť v splátkach po 150 Eur mesačne. Momentálne však nepracuje v zahraničí nakoľko bol zo zdravotných dôvodov nútený prácu ukončiť. Býva však v spoločnej domácnosti s rodičmi, nemá výdavky na bývanie, rovnako nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť ani žiadne iné pôžičky. Preto požiadal o splatenie dlžnej sumy formou mesačných splátok.

3. Okresný súd Humenné, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 4 164,56 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4 164,56 eur od 23.2.2018 do zaplataenia. Súd povoľuje žalovanému žalovanú sumu a úrok z omeškania splácať v mesačných splátkach po 150 eur vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobcu od právoplatnosti tohto rozsudku. Nezaplatením čo len jednej zo splátok sa stáva zročným celý dlh.

V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietá.

Priznáva žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 72,64%.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej“.

4. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 2, § 504, § 506 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, § 52 ods. 2 a 3, § 53 ods. 1, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, § 517 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z..

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutkovo a právne odôvodnil tým, že citoval rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5 Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017 v ktorom sa uvádza, že „Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/. Zároveň citoval rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017 v ktorom sa uvádza „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“. Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017. Následne súd prvej inštancie poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, ako aj sp.zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí okrem iného uviedol, že v danom prípade zmluva o úvere obsahuje len uvedenie výšky RPMN 11,05%, a však predpoklady použité pre výpočet RPMN priamo v zmluve uvedené nie sú, rovnako ako v zmluve nie je uvedený vzorec na výpočet RPMN. Jedná sa o obligatórnu náležitosť zmluvy, ktorej absencia má za následok, ktorý ustanovuje priamo zákon č. 129/2010 Z.z. a to v ust. § 11 ods. 1 písm. b) a to, že úver je bez úrokov a bez poplatkov. Pokiaľ ide o ďalšiu podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere ust. § 9 ods. 2 písm. l) zák. č. 129/2010 Z.z., súd v prejednávanej veci opätovne dospel k záveru, že zmluva neobsahovala náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. l) zák. č. 129/2010 Z.z. Keďže zmluva neobsahuje rozčlenenie splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky, úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Uvedený nedostatok nemožno odstrániť ani odkazom na možnosť spotrebiteľa vyžiadať si amortizačnú tabuľku, z ktorej členenie ním uhradenej splátky na istinu, úroky a ostatné poplatky je zrejmé. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová

(dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012). Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010). Súd prvej inštancie poukázal, že obdobný právny názor bol vyslovený aj rozhodnutím Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/118/2015 zo dňa 09.02.2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/70/2015 zo dňa 02.02.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/91/2015 zo dňa 10.02.2016, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/430/2015 zo dňa 27.09.2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/403/2016 zo dňa 12.10.2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/397/2016 zo dňa 26.01.2017, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5Csp/28/2016 zo dňa 07.03.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/66/2015 zo dňa 01.12.2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/198/2016 zo dňa 29.11.2016, Okresného súdu Levice sp. zn. 14Csp/84/2016 zo dňa 26.04.2017, Okresného súdu Čadca sp. zn. 12Csp/50/2016 zo dňa 11.04.2017, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20Csp/19/2016 zo dňa 05.04.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/39/2017 zo dňa 26.04.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/108/2016 zo dňa 29.05.2017.

6. Pokiaľ ide o poplatok za poskytnutie úveru v sume 250 eur, súd prvej inštancie dospel k záveru, že sa jedná v danom prípade o neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože požaduje od žalovaného ako spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie žalobcom ako dodávateľom - bankou v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že výška odplaty dohodnutá v úverovej zmluve neprevyšovala najvyššiu prípustnú výšku odplaty, keďže výška dohodnutá výška odplaty bola 60 eur, nakoľko cena žalobcom žalovanému poskytnutého plnenia - úveru je premietnutá a odráža sa vo výške dohodnutých úrokov z úveru, dohoda o ktorých je v zmysle ust. § 497 Obch. zák. tzv. základnou náležitosťou zmluvy o úvere. Poplatok za poskytnutie úveru len výšku dohodnutých úrokov skryte zvyšuje. Preto súd vyhodnotil túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú, preto je neplatná a teda žalovaný nie je povinný žalobcovi takto dohodnutý poplatok zaplatiť. V skutočnosti došlo k tomu, že žalobca sumu rovnajúcu sa dohodnutému poplatku žalovanému ani ako dohodnutý úver, resp. jeho časť, neposkytol. Preto súd vychádzal z toho, že žalovanému bol poskytnutý len úver v sume 4750 eur a nie 5000 eur ako v zmluve uviedol žalobca. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru žalovanému, tak ako to súd konštatoval, žalovaný bol tak na istine úveru povinný zaplatiť sumu, ktorá mu bola zo strany žalobcu reálne poskytnutá po odpočítaní sumy, ktorú reálne uhradil. Keďže úver súd považoval za bezúročný a bez poplatkov, nepriznal žalobcovi nárok na poplatok za poskytnutie úveru v 250 eur. Rovnako nepriznal žalobcovi nárok na kapitalizovaný zmluvný úrok v sume 143,23 eur, ktorý predstavuje dohodnutý úrok v zmysle zmluvy, ktorý bol žalovaný povinný splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia úveru a to z dôvodu bezúročnosti úveru. Zároveň žalobca súdu nepredložil žiaden konkrétny výpočet sumy nezaplatených úrokov s uvedením konkrétnych položiek a premenných, žiadnu špecifikáciu týchto úrokov, preto považoval tento nárok za nedôvodný. Žalovaný bol tak na istine úveru povinný zaplatiť sumu 4750 eur, teda sumu, ktorá mu bola zo strany žalobcu reálne poskytnutá, keďže 250 eur z úveru predstavoval poplatok za poskytnutie úveru. Zo strany žalovaného boli uhradené finančné prostriedky v celkovej výške o výške 585,44 eur. Nesplatená časť úveru je vo výške 4164,56 eur. Súd v tejto časti nárok žalobcu považoval za dôvodný a žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 4164,56 eur. Pokiaľ žalobca požadoval riadny úrok 8,90% ročne aj po splatnosti úveru, t.j. od 23.02.2018, súd prvej inštancie v tejto časti návrh zamietol z dôvodu, že od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania, nie však už dohodnuté zmluvné úroky. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 22.02.2018, teda týmto dňom sa stal splatným celý úver, zo strany žalobcu došlo k určenej lehote predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 22.02.2018, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/42/2016 zo dňa 11.05.2017). Obdobný názor je vyslovený i v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014, sp.zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4Co/83/2013 zo dňa 07.05.2014, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.02.2017, sp.zn. 5Co/407/2016. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98 vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria

len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Preto súd vzhľadom na vyššie uvedené nárok žalobcu prevyšujúcej časti t.j. úroku o výške 8,90% ročne zo sumy 4 678,99 eura od 23.02.2018 do zaplataenia zamietol. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovaného súd povolil žalovanému splátky dlžnej sumy v mesačných splátkach po 150 eur, pod stratou výhody splátok pri vynechaní čo i len jednej splátky, ktorej je povinný hradiť žalovaný vždy do 20 dňa príslušného kalendárneho mesiaca žalobcovi.

7. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP spojením z ust. § 262 ods. 1 CSP.

8. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Navrhol aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 388 Civilného sporového poriadku tak, že návrhu žalobcu vyhovie aj v zamietavom rozsahu a žalovaného zaviazne uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň mu prizná nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že predmetný rozsudok súdu prvej inštancie napáda v rozsahu zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti a v časti plnenia splátkach ako aj trov konania. V odvolaní žalobca uviedol, že pri uzatváraní zmluvy boli uvedené všetky predpoklady použité na výpočet RPNM a v zmluve sú uvedené, pričom ide o údaje o výške úveru, dátumu prvej splátky, dátumu poslednej splátky, termínu splatnosti splátky, úrokovej sadzby, anuitnej splátky, poplatku za poskytnutie úveru a dátumu zmluvu. Zákon nepožadoval a ani v súčasnosti nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPNM a nepožadoval ani predpoklady pre výpočet RPNM špeciálne v zmluve označovať, ako predpoklady pre výpočet RPNM. Zákon stanovuje, že sa majú tieto predpoklady v zmluve uviesť, čo banka ako vyplýva z vyššie uvedeného splnila. Žalobca podotkol, že zmyslom zákona nie je bezúčelový formalizmus, alebo vynucovanie náležitosti zmluvy bez akéhokoľvek konkrétneho účelu. Účelom je dosiahnuť zrozumiteľnosť zmluvy pre spotrebiteľa, aby bol schopný posúdiť rozsah svojho záväzku a žalobca má za to, že všetky náležitosti uvedené v zmluve boli dostatočné. Žalobca zároveň poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 14Co/26/2017 zo dňa 27.03.2018. V tomto rozhodnutí Krajský súd považoval záver súdu prvého stupňa o absencii uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov za nedostatočne preskúmateľný, nakoľko zmluva obsahuje aj údaj o RPNM a len všeobecný odkaz, akým spôsobom sa vyčísluje RPNM. Rovnako žalobca poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 6 Co/237/2017-124 zo dňa 26.09.2018 v ktorom sa uvádza, že zákon nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPNM a ani nepožaduje predpoklady pre výpočet RPNM špeciálne v zmluve označovať. Zákon stanovil, že tieto predpoklady sa majú v zmluve uviesť, čo žalobca v zmluve jednoznačne uviedol. Uviedol, aká je výška RPNM, aká je priemerná RPNM, aká je celková čiastka, ktorú musí žalovaný uhradiť.

9. Následne sa žalobca v druhom bode svojho odvolania, ktorý považoval za druhú podstatnú námietku, vyjadroval k obligatórnosti rozčlenenia splátky úveru na jednotlivé zložky dlhu. V danej časti poukazoval na právnu úpravu, výklad právnej úpravy, aktuálnu judikatúru slovenských súdov k danej právnej otázke, ako aj na postoje právnej vedy a právnej teórie k tejto otázke.

10. Tretia odvolacia námietka žalobcu smerovala k úprave poplatku za poskytnutie úveru. K uvedenej námietke žalobca uviedol, že žalovanému bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý úver vo výške 5 000 eur. Z tejto sumy žalobca časť finančných prostriedkov vo výške 250 eur použil na úhradu poplatku za poskytnutie úveru. Podľa názoru žalobcu neexistujú zákonné ustanovenia, v rozpore s ktorými by bol takýto postup. Poplatok bol v zmluve uvedený jasne a zrozumiteľne. Bol vyznačený aj tabuľkou spolu s ostatnými kľúčovými podmienkami poskytnutia úveru. Žalobca podľa svojho názoru postupoval pri určení výšky poplatku za poskytnutie úveru v súlade s právnymi predpismi a od spotrebiteľa nevyžadoval za poskytnutie finančných prostriedkov neprimerané plnenie. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 4Co/19/2017 -103 zo dňa 29.11.2017.

11. Vo svojej štvrtej odvolacej námietke sa žalobca vyjadril k nároku žalobcu, ako veriteľa na zmluvný úrok od zosplatenia úveru do vrátenia peňažných prostriedkov. V tejto časti poukázal na ustanovenia Obchodného zákonníka, ako aj ustanovenia zákona o spotrebiteľských úverov a to ust. § 16 ods. 1 a § 13 ods. 3. Rovnako poukázal na obsah dôvodovej správy k predmetnému zákonu a to dôvodovej správy č. 106/2014 a následne poukázal aj na judikatúru a to konkrétne judikatúru Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Žiline, Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove. Taktiež poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky, ako aj judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky. Na záver v tejto veci poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012.

12. Piatou odvolacou námietkou bola námietka žalobcu voči lehote naplnenie, kde síce podľa názoru žalobcu má súd možnosť neurčiť paričnú lehotu resp. určiť paričnú lehotu dlhšiu, ako 3 dni, avšak výlučne v odôvodnených prípadoch. Zákon teda explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, teda nemôže súd určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení predložených zodpovedajúcimi dôkazmi. V rámci paričnej lehoty poukázal žalobca na uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Nitre ako aj Krajského súdu v Prešove, v Trenčíne, v Trnave a Krajského súdu v Žiline.

13. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 z.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad uvedených v ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce. V zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

15. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie na, ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacej námietke poukazuje na ust. § 387 ods. 2 CSP.

16. Prvej odvolacej námietke ohľadom zmluvnej úpravy predpokladov použitých pre výpočet RPNM odvolací súd jednoznačne konštatuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala všetky predpoklady použité na výpočet RPNM. V zmluve o úvere je uvedená iba výška RPNM a to konkrétne vo výške 11,05%. Akým spôsobom zmluvná strana žalobcu došla k výpočtu RPNM na základe predpokladov, ktoré mali byť použité priamo v zmluve nie je ani zo zmluvy, jej príloh, ani zo samotných vyjadrení žalobcu zrejme.

17. Druhá odvolacia námietka smerujúca k obligatórnosti rozčlenenia splátky úveru na jednotlivé zložky dlhu, táto stráca svoje opodstatnenie v rámci konštatácie odvolacieho súdu, že neboli pri úverovej zmluve uvedené a použité predpoklady na výpočet RPNM. Už len táto skutočnosť postačuje na určenie spotrebiteľského úveru za bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu odvolací súd nepovažuje za potrebné zaoberať sa argumentáciou žalobcu v rámci druhej odvolacej námietky smerujúcej k obligatórnosti rozčlenenia splátky úveru na jednotlivé zložky dlhu.

18. Ohľadne tretej odvolacej námietky, týkajúcej sa poplatku za poskytnutie úveru, tu sa odvolací súd plne stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie, keď má zato, že uvedený poplatok v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Zároveň tento poplatok za poskytnutie úveru len výšku dohodnutých úrokov zvyšuje, čo potvrdzuje tá skutočnosť, že žalobca sumu rovnajúcu sa dohodnutému poplatku žalovanému neposkytol. Reálne bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 4 750 eur a nie vo výške 5 000 eur tak ako zmluva o spotrebiteľskom úvere uvádza.

19. K štvrtej námietke žalobcu, že po zosplatnení mu patrí aj úrok z istiny odvolací súd uvádza, že by nemali byť pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejme, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku logicky

prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa a za podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je však potrebné rovnako uviesť, že k predčasnému zosplatneniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním veriteľa, a teda, bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Ako už správne uviedol súd prvej inštancie, predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa za obdobie po zosplatnení. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymożenia jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa nepriznania požadovaných zmluvných úrokov z nezaplatenj istiny po zosplatnení za správny.

20. K piatej odvolacej námietke a to k alternácii zákonnej paričnej lehoty odvolací súd uvádza, že ust. § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku poskytuje pre súdy priestor, aby paričnú lehotu okrem zákonom stanovených 3 dní mohli súdy v odôvodených prípadoch určiť aj ako lehotu dlhšiu. V danom prípade je potrebné konštatovať, že samotný žalovaný sa dostavil na súdom vytyčené pojednávanie, pričom uviedol, že toho času sa nachádza v nepriaznivej životnej situácii, keď zo zdravotných dôvodov bol nútený ukončiť prácu v zahraničí. Je síce pravdou, že býva v spoločnej domácnosti s rodičmi a nemá špeciálne výdavky na bývanie resp. nemá žiadne vyživovacie povinnosti a však toho času sa nachádza bez príjmu a napriek tomu je ochotný dlžnú sumu uhradiť v splátkach po 150 eur mesačne. Vzhľadom na aktuálne životné a sociálne pomery žalovaného súd prvej inštancie správne upravil paričnú lehotu v zmysle ust. § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku tak, že žalovaného nezaviazal na plnenie dlžnej sumy v lehote 3 dní, ale povolil mu splácať dlžnú sumu v splátkach, ktoré podľa svojich vyjadrení je reálne schopný žalovaný mesačne uvádzať. Tu je potrebné konštatovať, že výška pôvodnej anuitnej splátky v rámci zmluvy o spotrebiteľskom úvere predstavovala sumu 72,90 eura. Pokiaľ súd prvej inštancie zaviazal žalovaného splatiť dlh v splátkach po 150 eur mesačne nemožno konštatovať, žeby došlo k výhode poskytnutej žalovanému v podobe umožnenia uhradiť dlh v zjavne neprimeranej sume a lehotách, oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu, ako ani porušeniu rovnosti účastníkov v občianskoprávných vzťahoch.

21. Z uvedených dôvodov, keďže súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným neobsahuje náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, čo znamená, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil a to nielen čo do zamietavej časti, ale aj čo do úpravy paričnej lehoty a priznaných trov konania.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalobcu nebolo úspešné, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnému žalovanému. Keďže žalovanému v odvolacom konaní žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli, ani si ich náhradu neuplatnil, odvolací súd vyslovil, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).